

dal, že stanovy jinak hoví zákonu a toliko částečně se od něho odchy-
lují, nebylo závady, by to, co zákonu odpovídalo, zapsáno bylo, to
pak, co zákonu nehovělo, bylo odmítnuto.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil
rejstříkovému soudu, by o opovědi znovu rozhodl.

Důvody:

Stěžující si družstvo napadá usnesení rekursního soudu po stránce
věcné i formální. Vytýká jednak, že rekursní soud neprávem vyloučil
ze zápisu do společenstevního rejstříku předpis § 2 e) nových stanov,
podle něhož může družstvo vyvinouti činnost pod b), c) a d) dle po-
třeby a nutnosti i s nečleny, jednak, že nerozhodl o zápisu stanov jako
celku. V prvním směru jest přisvědčiti právnímu názoru nižších soudů,
že by obmyšlené znění stanov zařazením předpisu § 2 e) bylo v roz-
poru se zákonem. V podrobnostech stačí poukázati ku správným dů-
vodům napadeného usnesení jakož i usnesení soudu rejstříkového, které
vývody dovolacího rekursu nebyly vyvráceny. Naproti tomu nelze ode-
příti oprávnění dovolacímu rekursu, pokud odporuje postupu nižších
soudů při vyřízení opovědi. Podle protokolu ze dne 5. února 1928
usnesla se valná hromada na přijetí nových stanov. Tím projevílo druž-
stvo svým nejvyšším orgánem, že nehodlá vyvíjeti nadále činnost na
podkladě stanov starých, tedy i dosavadního § 2. Rejstříkovému soudu
přináleží sice, by zkoumal, zda jsou stanovy v souhlasu se zákonem ze
dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., pokud se týče, jde-li jen o odchylky
podle tohoto zákona přípustné. Shledá-li závady a nepodaří-li se je
odkliditi nařízenou změnou neb opravou stanov, jak se stalo i v tomto
případě, nezbývá, než aby odepřel zápis celých stanov, neboť na spo-
lečenstevní smlouvě nemůže soud nic měniti, pokud se týče, nemůže
o své újmě zapsati stanovy, na nichž se valná hromada neusnesla. Není
vyloučeno, že by nepřipuštění některého statutárního ustanovení, ze-
jména pokud jde o vytčený účel družstva, mělo v zápětí podstatně jinou
úpravu stanov, než jsou stanovy dosavadní, na níž by se důsledkem
toho valná hromada usnesla a není soud oprávněn, by zápisem spo-
lečenstevní smlouvy, tak jak usnesena nebyla, těmito změnám předbíhal.
Potud jest tedy napadené usnesení ve zřejmém rozporu se zákonem,
dovolací rekurs jest v § 16 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák.
odůvodněn a bylo rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 8074.

**Lhůta k námitkám proti výpovědi z nájmu jest lhůtou práva hmot-
ného a neplatí o ní předpisy § 126 c. ř. s., § 89 zák. o organizaci soudů
aniž § 903 obč. zák.**

(Rozh. ze dne 24. května 1928, R I 372/28.)

Výpověď z nájmu byla doručena dne 29. prosince 1927 vypovídané straně, jež proti ní podala námitky, které došly na soud dne 7. ledna 1928. Soud první stolice odmítl námitky jako opožděné. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, o námitkách dále po zákonu jednal. Důvody: Rekursní soud nesdílí názor soudu první stolice, že lhůta k podání námitek podle § 562 c. ř. s. jest lhůtou propadnou. O lhůtě propadné lze mluvit jen tam, kde nějaké právo jest zákonem omezeno na určitou dobu nebo, je-li stanoveno, že do určité doby musí nastati určitá událost (na př. výtka, oznámení), by právo bylo zachováno (Tilsch-Svoboda: Občanské právo 1925/204). Lhůta propadná jest tudíž lhůtou hmotněprávní. Lhůta § 562 c. ř. s. netýká se však žádného práva v subjektivním slova smyslu, nýbrž pouze podání námitek, procesního úkonu, jest tudíž podle této své povahy lhůtou procesní, zákonnou a konečnou, kterouž podle výslovného předpisu zákona nelze prodloužiti (§ 570 c. ř. s.). Důsledkem toho platí i pro ni ustanovení § 89 org. zák., podle něhož se dny, po něž podání bylo na poště, do lhůty nevčítají. Byla-li tedy výpověď doručena vypovídané straně dne 29. prosince 1927 a námitky, jak ve stížnosti se tvrdí, podány na poštu již dne 5. ledna 1928, byla zákonná osmidenní lhůta dodržena. Než, i kdyby toho nebylo, nelze námitky teprve dne 7. ledna 1928 na soud došlé pokládati za opožděné, neboť v projednávaném případě vzhledem k tomu, že dne 6. ledna 1928 byl svátek (§ 1 zákona ze dne 3. dubna 1925, čís. 65 sb. z. a n.), končila osmidenní lhůta teprve dne 7. ledna 1928, takže námitky byly ještě tohoto dne včas podány (§ 903 obč. zák., § 126 c. ř. s.).

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolací soud se již dávno ustálil na právním názoru, že ustanovení o počítání lhůt podle § 126 c. ř. s. a o nezapočítávání dnů poštovní dopravy do lhůty podle § 89 org. zák. neplatí při lhůtách práva hmotného, nýbrž platí jen při lhůtách práva procesního (srov. rozh. čís. 4230 a 3089 sb. n. s.), a vyslovil v posléz uvedeném rozhodnutí dále názor, že mimo jiné i lhůta k podání námitek proti výpovědi z nájmu je lhůtou práva hmotného. Správnost tohoto názoru plyne předně z čl. LII uvoz. zák. k c. ř. s., jenž lhůtu k podání námitek staví na roveň lhůtám k podání žalob. O lhůtách těch je zajisté beze všeho jasno, že jsou lhůtami práva hmotného, neboť mají za účel ochranu soukromoprávních nároků a nikoli ochranu procesních práv aneb procesuálních zájmů strany. Správnost onoho názoru plyne mimo to také již přímo z pojmu lhůt procesních. Jimi jsou lhůty, v nichž je za zahájeného již sporu předsevzítí určitý, časově omezený procesní úkon a které mají činnosti stran v rámci sporu vytýčiti přesné meze. Je proto předpokladem procesní lhůty, by šlo o lhůtu jdoucí za sporného řízení. Není tudíž v řízení o výpovědi z nájmu procesní lhůty před tím, než námitky proti výpovědi byly podány, neboť teprve jejich podáním se spor zahajuje, jak dovo-

lací soud doličil obšírně ve svém rozh. čís. 7145 sb. n. s. V důsledku toho není lhůta pro jejich podání, ježto spadá nezbytně do doby před jejich podáním, lhůtou procesní. Neplatí tudíž pro ni předpis § 126 c. ř. s. a § 89 org. zák., o něž rekursní soud opřel kladnou odpověď na otázku o včasnosti námitek. Nelze ji opřít ani o ustanovení hmotného práva, obsažené v § 903 obč. zák., neboť předpis ten se podle svého doslovu a systematického zařazení týká, jakž taktéž doličeno v rozhodnutí čís. 4230 sb. n. s., jen lhůt práva obligačního a vztahuje se jen na zákonné lhůty dispositivní, nikoli na takové, které nemohou býti úmluvou stran prodlouženy. Ale právě o takovou neprodlužitelnou lhůtu v § 562 c. ř. s. jde, jakž plyne jasně z předpisu §§ 570 a 571, poslední odstavec c. ř. s. Podle toho, co uvedeno, končila osmidenní lhůta k podání námitek proti výpovědi dodané dne 29. prosince 1927 již dne 6. ledna 1928 a musely námitky nejpozději tohoto dne býti nejen pro soud podány, totiž soudu zaslány, nýbrž i jenom dodány, to bez rozdílu, zda den ten byl svátkem. Vyhověl proto druhý soud rekursu vypovídané strany neprávem, maje její až 7. ledna 1928 k soudu došlou výpověď za včasnou.

Čís. 8075.

Zákon připouští zajišťovací exekuci jen, pokud podle exekučního titulu nemůže býti vedena exekuce uhražovací. Pozbyl-li exekuční titul účinnosti dříve než nabyl právní moci, nemůže již býti na jeho základě vedena exekuce uhražovací a stala se bezpředmětnou i exekuce zajišťovací.

(Rozh. ze dne 24. května 1928, R I 385/28.)

Návrh dlužníka, by byla zrušena zajišťovací exekuce záznamem zástavního práva v pozemkové knize soud první stolice zamítl, rekursní soud exekuci zrušil. Důvody: Spor o námitkách, které podala povinná strana proti směnečnému platebnímu rozkazu, skončil soudním smírem ze dne 24. února 1928, kterým se manželé G-ovi zavázali, zaplatiti se 6% úroky od 1. února 1928 peníz, na který žalobní návrh byl obmezen, Pavlína G-ová v měsíčních splátkách po 500 Kč počínajíc 15. červencem 1928 pod ztrátou lhůt. Jelikož zajišťovací exekuce knihovním záznamem práva zástavního na nemovitosti byla povolena na základě směnečného rozkazu platebního pouze na dobu, než bude možno pohledávku vymáhati uhražovací exekucí na základě právoplatného rozsudku, jest zřejmo, že tuto dobu nutno pokládati uzavřením smíru za uplynulou tak, že pohledávku na základě směnečného rozkazu platebního nebude již možno exekučně dobývat. Působnost dosavadního exekučního titulu, jímž byl směnečný rozkaz platební, již přestala zánikem tohoto titulu exekučního a na místě tohoto vznikl nový titul exekuční, soudní smír, na jehož základě exekuce zajišťovací vůbec povolena býti nemůže, nýbrž jen svého času exekuce